

Θεσσαλονίκη, 5 Ιουλίου 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
ΤΜΗΜΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ, ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ & ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ

ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 64, 546 31 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ.: 2310 278817-8, FAX: 2310 236308
Δ/ΝΣΗ E-mail: st_dafnis@geotee.gr

Δ Ε Λ Τ Ι Ο   Τ Υ Π Ο Υ

ΓΕΩΤ.Ε.Ε.: ΕΠΙΒΕΒΛΗΜΕΝΟΣ Ο ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΚΡΟΤΟΜΕΙΑ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

Με σχετική παρέμβασή του, το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας ζητά τη μέριμνα των συναρμόδιων Υπουργείων προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι νεκροψίες - νεκροτομές που διενεργούνται προκειμένου να στοιχειοθετούν οι υποθέσεις κακοποιήσεις ζώων (Ν. 4830/2021) θα γίνονται σε κατάλληλους χώρους και με την τήρηση όλων των μέτρων ασφάλειας για τους Κτηνίατρους, το βοηθητικό προσωπικό και τη Δημόσια Υγεία, σύμφωνα με τα όσα ορίζει η σχετική νομοθεσία (Π.Δ. 102/2020. Οδηγία 2000/54 ΕΕ κλπ). Μεταξύ άλλων, στην επιστολή του το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. ζητά από την Πολιτεία τον καθορισμό σύγχρονων τεχνικών προδιαγραφών για τους χώρους διενέργειας νεκροτομών, τον ορισμό και έγκριση ικανού αριθμού κατάλληλων χώρων, καθώς και τον έλεγχο εφαρμογής των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας.

Το πλήρες κείμενο της επιστολής έχει ως εξής:

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

με αφορμή πολλά ερωτήματα Κτηνιάτρων - μελών του Επιμελητηρίου μας σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο που αφορά την πραγματοποίηση νεκροψιών αδέσποτων ζώων συντροφιάς, θα θέλαμε να θέσουμε υπόψη σας τα εξής:

Η νεκροψία – νεκροτομή ζώων αποτελεί κτηνιατρική πράξη και διενεργείται αποκλειστικά από Κτηνίατρο. Παλιότερα οι νεκροτομές γινόταν κυρίως για διαγνωστικούς λόγους σε παραγωγικά ζώα στα Αγροτικά Κτηνιατρεία. Σήμερα, αυξάνονται συνεχώς οι περιπτώσεις όπου εισαγγελείς παραγγέλνουν τη διενέργεια νεκροψίας κυρίως αδέσποτων ζώων συντροφιάς για την διερεύνηση πιθανής κακοποίησης ή δηλητηρίασης του ζώου. Κάθε νεκροτομή ενέχει κινδύνους (κυρίως βιολογικούς) για το προσωπικό που την διενεργεί και για αυτό πρέπει να γίνεται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους και με όλα τα απαραίτητα μέτρα ατομικής προστασίας των εργαζομένων. Ειδικά στις περιπτώσεις νεκροτομής αδέσποτων ζώων συντροφιάς οι κίνδυνοι αυτοί είναι ιδιαίτερος αυξημένοι, αφού πρόκειται για ζώα με άγνωστο υγειονομικό καθεστώς.

Η διεθνής πρακτική και νομοθεσία (ISO 350001:2019, Οδηγία 2000/54/ΕΚ κ.α.) ορίζει πως οι νεκροψίες – νεκροτομές πρέπει να διενεργούνται σε ειδικούς χώρους, οι προδιαγραφές των οποίων καθορίζονται με βάση την ανάλυση κινδύνου που υποχρεωτικά έχει προηγηθεί. Κατά την ανάλυση κινδύνου λαμβάνονται υπόψη όλοι οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι και οι πιθανότητες αυτοί να βλάψουν το προσωπικό αλλά και γενικότερα τη Δημόσια Υγεία. Οι Κτηνίατροι για παράδειγμα που διενεργούν

νεκροτομές απειλούνται κυρίως από βιολογικούς κινδύνους (π.χ. Λύσσα, ιοί γρίπης χοίρων, Βρουκέλλα, Άνθρακας κ.α.) και η μόλυνση τους μπορεί να γίνει μέσω λύσεων συνεχείας του δέρματος, μέσω των βλεννογόνων και δια της εισπνοής αερολυμάτων. Ειδικά για τα αερολύματα, αναφέρεται πως μπορούν να μείνουν αιωρούμενα για μεγάλο χρονικό διάστημα και να φτάσουν στο κατώτερο αναπνευστικό σύστημα, ενώ τα νεκροτομεία έχουν ταυτοποιηθεί ως χώροι δημιουργίας αερολυμάτων. Υπογραμμίζεται ότι, σύμφωνα με διεθνή στοιχεία, μεταξύ των νοσημάτων που μεταδίδονται αερογενώς σε εργαζόμενους νεκροτομείων ζώων περιλαμβάνονται ο πυρετός Q, η φυματίωση, ο Μελιταίος πυρετός κ.α..

Με δεδομένο ότι στη χώρα σήμερα:

- Υπάρχουν μόνο τα δυο ειδικά εργαστήρια παθολογοανατομικής των Κτηνιατρικών Σχολών (Θεσσαλονίκη/Καρδίτσα)
- Έχουν κλείσει σχεδόν όλα τα Αγροτικά Κτηνιατρεία και αρκετά Κτηνιατρικά Εργαστήρια (και όσα λειτουργούν δεν πληρούν τις σύγχρονες προδιαγραφές για την ασφαλή διενέργεια νεκροτομών)

γεννούνται εύλογα ερωτήματα σχετικά με το **πού διενεργούνται οι νεκροτομές που παραγγέλλονται από τους εισαγγελείς και πού θα διενεργούνται στο μέλλον, όπου αναμένεται αύξηση των καταγγελιών μετά και την εφαρμογή του ν.4830/2021;**

Το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε. – Ν.Π.Δ.Δ.), ως θεσμοθετημένος σύμβουλος της Πολιτείας σε θέματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, την υγεία και ευζωία των ζώων, αλλά και ως φορέας προάσπισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των μελών του, θεωρεί επιβεβλημένη τη συνεργασία των συναρμόδιων Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Εσωτερικών, Δικαιοσύνης και Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι οι νεκροτομές που διενεργούνται προκειμένου να στοιχειοθετούν οι υποθέσεις κακοποιήσεις ζώων (Ν. 4830/2021) θα γίνονται σε κατάλληλους χώρους και με την τήρηση όλων των μέτρων ασφάλειας για τους Κτηνίατρους, το βοηθητικό προσωπικό και τη Δημόσια Υγεία, σύμφωνα με τα όσα ορίζει η σχετική νομοθεσία (Π.Δ. 102/2020, Οδηγία 2000/54 ΕΕ κλπ).

Στο παραπάνω πλαίσιο, το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. επισημαίνει ότι η Πολιτεία οφείλει, μεταξύ άλλων, να μεριμνήσει άμεσα για:

- τον καθορισμό σύγχρονων τεχνικών προδιαγραφών για τους χώρους διενέργειας νεκροτομών
- τον έλεγχο εφαρμογής των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας
- τον ορισμό και έγκριση ικανού αριθμού κατάλληλων χώρων διενέργειας νεκροτομών

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις που η Πολιτεία θα ορίσει ως χώρους νεκροτομής τα υφιστάμενα Κτηνιατρικά Εργαστήρια θα πρέπει:

- οι ελάχιστες προδιαγραφές να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, κατάλληλο σύστημα εξαερισμού με φίλτρα HEPA (και να απαγορεύονται τα οικιακά κλιματιστικά), κατάλληλο εξοπλισμό (π.χ. τραπέζια νεκροτομής ανοικτού ή κλειστού τύπου, εργαλεία νεκροτομής), επαρκείς ψυκτικοί θάλαμοι,
- να παρέχονται όλα τα μέτρα ατομικής προστασίας (ιματισμός και γάντια μια χρήσης, μάσκες υψηλής αναπνευστικής προστασίας, προστατευτικά γυαλιά κ.α.),
- να υπάρχει συνδρομή από βοηθητικό προσωπικό και προσωπικό καθαριότητας,
- να καταγράφονται τα τυχόν εργατικά ατυχήματα από τον ιατρό εργασίας.

Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι τα αποτελέσματα της νεκροψίας – νεκροτομής θα αποτελούν βασικό στοιχείο της δικογραφίας, θεωρούμε αναγκαίο τον σαφή καθορισμό:

- του πρωτοκόλλου νεκροτομής (συμπλήρωση συγκεκριμένων εντύπων, λήψη συγκεκριμένων υλικών κλπ) και της διαδικασίας αποστολής επικίνδυνων βιολογικών υλικών,
- των κανόνων δεοντολογίας που θα πρέπει να τηρούνται για την αποφυγή «κακόβουλης» δημοσιοποίησης στοιχείων και δημόσιας αντιπαράθεσης,
- των κριτηρίων απόρριψης ή αποδοχής του πτώματος αδέσποτου ζώου συντροφιάς για νεκροτομή (περιπτώσεις προχωρημένης αποσύνθεσης και αδυναμίας λήψης κατάλληλου υλικού για μικροβιολογική ή τοξικολογική εξέταση), τα οποία θα πρέπει να είναι γνωστά σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς,
- των αρμοδιοτήτων σχετικά με την υποχρέωση διενέργειας νεκροτομών (Δήμοι, Περιφέρειες, ΥΠ.Α.Α.Τ. κλπ).

Επισημαίνουμε τέλος ότι, για τις περιπτώσεις που η Πολιτεία αποφασίζει να ορίσει ιδιώτη κτηνίατρο για τη διενέργεια νεκροτομής, θα πρέπει να καθοριστούν τόσο η δικαιοδοσία και η σχετική διαδικασία, αλλά και το ποιός αναλαμβάνει το κόστος της πραγματοποίησης νεκροψίας - νεκροτομής (αποζημίωση κτηνίατρου, έξοδα αποστολής βιολογικού υλικού, έξοδα καθαριότητας – απολύμανσης εξοπλισμού και κτηνιατρείου κλπ). Επαναλαμβάνουμε ότι οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν οι Κτηνίατροι κατά τη διενέργεια μιας νεκροτομής είναι ίδιοι είτε η νεκροτομή γίνεται από δημόσιο είτε από ιδιώτη Κτηνίατρο, ως εκ τούτου, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να διασφαλίζεται η αποτελεσματική προστασία της υγείας και ασφάλειας των μελών μας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε σχετική περαιτέρω πληροφορία, διευκρίνηση και συνεργασία.

Με εκτίμηση,
Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Μενέλαος Γαρδικιώτης